

vilde jo dog virkelig de Communer, hvor saadanne Eiendomme findes, blive stillede paa en ganske forunderlig Maade modsat andre Communer. Naar to Communer ligge ved Siden af hinanden, og der i begge er meget eller maastee ubelukkende Fæstegods, men dette i den ene Commune eies af en Godseier, der kan bestattes i Kommunen for Halvdelen af disse Indtægter, naar han ikke boer der, medens Fæstegodsset i den anden Commune eies af en offentlig Stiftelse — og vi have flere offentlige Stiftelser, der eie rige Fordegodsfer — saa vil denne sidste Commune, blot fordi dette Gods eies af en Stiftelse, ikke kunne faae noget Bidrag efter Formue og Leilighed af dette Gods, medens dens Nabocommune faaer Formues- og Leilighedsstat af det tilsvarende Gods, blot fordi der foreligger den Forskiel, at i den ene Commune tilhører Godset en offentlig Stiftelse og i den anden en pphvst Person; men dette vilde være urigtigt. Naar man indfører de Grundsætninger, som her ere foreslaaede, saa maa man ogsaa følge dem i dette Punkt og sige, at disse Stiftelser og juridiske Personer ligeledes kunne bestattes. — At Staten maa høre der ind under, forekommer mig ogsaa at være klart; thi ellers vil jo det Samme, som jeg nylig nævnte vilde skee, hvor en Commune havde Eiendomme, hvoraf en Stiftelse havde Indtægt, kunne finde Sted i en Commune, hvor der var store Eiendomme, tilhørende Staten. Dersom man gaaer ud fra, at Kommunen maa være berettiget til at faae Bidrag efter Formue og Leilighed af den, der eier saadanne Eiendomme i Kommunen, uden at boe der, fordi disse jo medføre Udgifter for Kommunen — der er Tale om Brug af Kommunens Veie, der er Tale om, at man paa saadanne større Eiendomme kan have Arbeidere, der vilde falde paa Fattigvæsenet i Kommunen, der er Tale om, at de forskjelliges Folk, som leve paa disse Eiendomme, kunne have Børn, der maae nyde Godt af Kommunens Skolevæsen — saa er det naturligt, at de samme Grunde maae føre til, at ogsaa Statens Eiendomme af samme Slags kunne blive bestattede; thi ogsaa for disse er der Brug for Veie, ogsaa paa disse er der Arbeidere, som kunne falde Fattigvæsenet til Byrde,

ogsaa paa disse er der Arbeidere, hvis Børn fordrer Udgifter af Kommunens Skolevæsen. Der er altsaa de selv samme Grunde tilstede for disse Communers Vedkommende, som der er med Hensyn til andre Communer, hvor Eiendommene eies af pphvst Personer. Jeg kan altsaa ikke see den fjerneste Grund til her at undlade at tage Staten med som den, der ogsaa skal kunne bestattes af Kommunen efter Formue og Leilighed; thi ellers vilde jo de Communer, som have meget store Statseieendomme indenfor deres Grændser, være stillede ganske forunderligt. Saalænge man ikke kommer til at bestatte Andre end dem, der boe i Kommunen, er det en anden Sag; men naar man gaaer over til den nye, og, som den ærede Ordfører ogsaa kaldte den, moderne Grundsætning, hvad jeg ogsaa gjerne kan kalde den, saa er det klart, at naar en Commune ikke kan faae de Indtægter, som den maatte have et fuldstændigt billigt Krav paa, af de Staten tilhørende Eiendomme, som ligge i den, saa bliver den fortrinsviis bestattet til Staten fremfor alle andre Communer i Landet; thi saa vil det komme til at paahvile denne Commune for Statseieendommenes Vedkommende særligt at udrede de Byrder, som paahvile enhver anden Eier paa Grund af de Fordele, han har af Kommunen, medens alle Landets Communer eller rettere Finantskassen burde udrede disse Byrder for Statens Eiendomme. At jeg har stillet et subsidiairt Forslag, hvori Staten ikke er nævnt, er begrundet deri, at jeg har tænkt mig Muligheden af, at enkelte Medlemmer kunde sige: Havde „Staten“ endda ikke staaet der, kunde jeg maastee have stemt for Forslaget. Denne Indvending har jeg sikket mig imod ved at stille det subsidiaire Forslag, hvori „Staten“ holdes ude, men det er en Selvsølge, at jeg for mit Vedkommende maa holde paa det principale Forslag som det, der er det absolut rigtige. — Forslaget under Nr. 134 gaaer ud paa, at Udvalgets Vit. d skulde udgaae. Jeg gaaer ud fra, at mit Forslag under Nr. 133 a bliver vedtaget, og det vil altsaa komme til at træde istedet for Udvalgets Forslag; men forsaavidt det ikke skulde blive vedtaget, har jeg foreslaaet, at hele Udvalgets Vit. d skulde udgaae. Deri har den ærede